ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ & ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ κ. ΑΘ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

1. Μέσα εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν εἶναι γραμμένον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι «ὁ δρασσόμενος τούς σοφούς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν». Δηλαδὴ ὅταν ἄνθρωποι ἀσεβεῖς καὶ μωροὶ κάνουν τὸν σοφὸν καὶ τὸν ἔξυπνον καὶ τὰ βάζουν μέ τὸν Θεόν, διὰ νὰ ἀποδείξουν τάχα πὼς ὁ Θεὸς δέν ξεύρει τὶ λέγει καὶ τὶ κάνει, τότε τούς ἁρπάζει ὁ Θεός ἀπὸ τὰ λόγια των τὰ δῆθεν ἔξυπνα καὶ σοφά, τούς ἀποδει κνύει μωρούς καὶ κακούς τούς ἀποστομώνει, καὶ τοῦτο πρὸς μετάνοιαν καὶ διόρθωσίν των. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔγινε καὶ μέ τὸν νομικὸν — σοφὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης — τῆς χθεσινῆς τοῦ εὐαγγελίου παραβολῆς, πού παρουσιάσθη διὰ νὰ πειράξῃ καὶ ἐκθέσῃ τὸν Χριστόν. Ἀλλ ὅ,τι ἐσκόπευε νὰ κάνῃ αὐτὸς εἰς τὸν Χριστὸν τὸ ἔπαθεν ἐκεῖνος ἀπὸ τὰ λόγια του Τοῦ διη γεῖται τὴν θαυμασίαν παραβο λὴν τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ βγάλη συμπέ ρασμα ἐντελῶς ἀντίθετον ἀπὸ ἐκεῖνο πού ἐπεδίωκε. Τὸν ἔκα με νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ ὁμο λογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὅν τως ὁ ἀλάθητος τοῦ θείου νό μου ἑρμηνευτὴς καὶ τῆς ἀλη θείας κῆρυξ. Λοιπὸν μέ τὸν Θεὸν νὰ μὴ τὰ βάζῃ κανείς. Διότι, ἂν τὸ κάνῃ καὶ δέν με τανοήσῃ, τὸ ὀλιγώτερον πού θὰ πάθῃ εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν ζωὴν εἶναι νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν μάχην κατησχυμένος καὶ ἡττη μένος. Προσοχὴ λοιπὸν καὶ ἀπό λυτος πρὸς τὸν Θεὸν εὐλάβεια καὶ ὑποταγή.

2. Κακὸν δρόμον ἐπῆρεν ὁ ἀδοιπόρος τῆς σημερινῆς παρα βολῆς καὶ δι' αὐτὸ ἔπεσε εἰς τὰ χέρια ληστῶν κακούργων καὶ αἱμοχαρῶν. Ἀπὸ τὴν Ἱε ρουσαλὴμ ἐξεκίνησε, ἀπὸ τὴν ἱερὰν, τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν ὅ- που τοῦ Θεοῦ ὁ ναός καὶ τοῦ Θεοῦ ἡ παρουσία καὶ ἡ χάρις καὶ ἡ λατρεία. Καὶ κατέβη ἐπῆ ρε τὸν κατήφορον δηλαδὴ τὸν δρόμον πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν πτῶσιν καὶ τὴν ἀποστασί αν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἰεριχὼ τὴν πόλιν τῆς ὕλης τοῦ μαμω νᾶ καὶ τῆς σαρκολατρείας. Ἔ φυγε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Δη λαδὴ ἔφυγεν ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀ πεκήρυξε τὸν θεῖον νόμον, ἀπε στράφη τοῦ Θεοῦ τὴν παρουσί αν ἀπηρνήθη τοῦ Θεοῦ τὴν προστασίαν. Ἔφυγεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ἁ μαρτίαν. Ὁ δρόμος τῆς ἁμαρ τίας εἶναι δρόμος ἀπωλείας. Συμφέρει νὰ μὴ τὸ παίρνουμε;

3. Ἱερεύς ὁ ἕνας, λευΐτης ὁ ἄλλος. Ἄνθρωποι καὶ οἱ δύο τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ναοῦ, τῆς κοινω νικῆς προνοίας τῆς θείας ἀπο στολῆς. Ἐκπροσωποῦσαν τὴν ἀγάπην, τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῶν ἔργον ἦτο νὰ συν τρέχουν τὸν πάσχοντα νὰ παρη γοροῦν τὸν πονεμένον νὰ σὼ ζουν τὸν κίνδυνεύοντα. Καὶ τὼ ρα πού τὸν εἶδαν τὸν ἐμπεσόν τα εἰς τούς λῃστάς καὶ ἄκου σαν τὰ βογγητὰ καὶ τούς στε ναγμούς τοῦ τραυματισμένου ὠφειλαν ἄμεσον τὴν βοήθειάν των νὰ τοῦ τὴν προσφέρουν. Ἀλλὰ δέν τὸ ἔκαμαν! Τὶ ἔκα μαν; Ἠμποροῦσαν νὰ τὸν σώ σουν καὶ δέν τὸν ἔσωσαν! Ποῖ ος; Ὁ Ἱερεύς καὶ ὁ λευΐτης! Αὐτὸ θά πῆ ἄνθρωπος χωρὶς ἀνθρωπισμὸ μέσα του, χωρὶς συναίσθησιν εὐθύνης καί χρέ ους καὶ ἀποστολῆς! Ὁ Χρι στιανός ὁ παπᾶς, ὁ δεσπότης τότε, καλύτερα, νὰ μὴν ὑπῆρ χες. Διότι ὑπάρχων βλάπτεις καὶ σκανδαλίζεις.

4. Ὁ Σαμαρείτης ἔσωσε τὸν τραυματισμένον Ἰουδαῖον. Δηλαδὴ ὁ ἀλλόφυλος, ὁ ξένος ὁ ἐχθρός, ὁ μισητός! Ὅπως θεωροῦσαν οἱ Ἑβραῖοι κάθε Σα μαρείτην. Δηλαδὴ ὁ Χριστός πού περιφρονητικὰ οἱ Ἰουδαῖοι οι Σαμαρείτην τὸν εἶχαν ὀνο μάσει, αὐτός ὁ Χριστός, ἔσωσε ἀπὸ τὸν θάνατον τὸν τραυματί αν, δηλαδὴ τὸν ἄνθρωπον τὸν ἁμαρτωλὸν, πού μέ τὸν δρόμον τοῦ κακοῦ πού εἶχε πάρει εἶχε πέσει εἰς τὰ χέρια τῶν λη στῶν. Ὁ Ἰησοῦς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός, πού ἔγινε καὶ ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε καὶ ἐσταυ ρώθη καὶ ἔχυσε τὸ αἷμα τουχά ριν τῶν ἁμαρτωλῶν, αὐτὸς καὶ μόνος εἶναι ὁ Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἐ λᾶτε, ἐλᾶτε πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ λυτρωθῆτε. Διότι μόνος αὐ τὸς εἶναι ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν ὁ θεῖος Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς μας. Μόνος ὁ Κύριος Ἰησοῦς ὁ καλὸς Σαμαρείτης.

ΑΘΑΝ. Σ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἡ ἁγιογράφος δίς Οὐρανία Λα μπάτου μετέφερε τό ἐργαστήρι ὸν της Ἀλεξάνδρου Ὑψηλά ντου 206. (πλησίον ἱεροῦ Να οῦ Παντανάσσης, μεταξύ Φιλο ποίμενος καὶ Δημ. Γούναρη)

GENERAL ELECTRIC

ΑΣΥΖΗΤΗΤΙ ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΥΓΕΙΟ
ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
Γενικὸς ἀντιπρόσωπος:
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 56 - ΠΑΤΡΑΙ

Καθαρίζονται... Βάφονται...
ΤΑ ΠΑΝΤΑ *Μὲ ἐπιτυχίαν*
ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
Χαθαριστήριον
ΘΕΟΧΑΡΗ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 315 - ΠΑΤΡΑΙ - ΤΗΛ. 36-59

Ἐπισκεφθεῖτε
Τὴν καινούργια ἔκθεσι ἠλεκτρικῶν συσκευῶν
KELVINATOR
Τῆς
Ο.Ε. Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 107 - ΤΗΛ. 21-47
πρῶτοι στὴν Τεχνικὴ ἐξυπηρέτησι

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΗΡΥΚΑ,, ΠΑΤΡΩΝ

ΜΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΥ

Κύριε Διευθυντά,

Πρό... πενταμήνου περίπου, ἀρθρογράφος σας ὑπογρά φων ὡς «Θ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ», προ σεπάθησε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ἓν ἄρθρον μου περὶ μίαν ἔκθεσιν «Πατρινῶν Καλλιτεχνῶν», τὸ ὁποῖον εἶχε δημοσιεύσει ἡ ἐ φημερὶς «ΗΜΕΡΑ». Ἔκρινα τότε σκόπιμον νὰ μὴν ἀνταπαντήσω εἰς τὸν, σχεδόν, λί βελλον ποὺ μοῦ ἐξαπελύθη, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι ὁ κ. Θ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ εἶχεν «φρικωδῶς» διαστρέψει τὰ ὅ σα ἐγὼ ἔγραψα διὰ νὰ ὑποστη ρίξῃ τὰ ἀστήρικτα Ἐπιχειρῶ ὅμως τώρα μίαν σύντομον ἀ πάντησιν διότι τυχαίως ἔμα θα ὅτι «τινές», ἐξέλαβον τὴν ἠθελημένην σιωπὴν μου ὡς ἀ δυναμίαν καὶ «ἄνευ ὅρων» πα ράδοσιν, εἰς τὴν (κάθε ἄλλον παρὰ «φαρμακερὰν»).... ἀτυ χῶς δι' αὐτόν!) γραφίδα τοῦ κ. Ψαλλίδα. Ἀλλὰ καὶ δι' ἕναν εἰσέτι λόγον: Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ξεύρωμεν ἐ μεῖς οἱ νεώτεροι: Ἀρέσει εἰς τοὺς «μεγαλυτέρους» ἡ ἀλή θεια, ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι δυσά ρεστος, ἢ ὄχι;

Συνοπτικῶς πώς, ὁ κ. Θ. Ψαλλίδας ὑπέπεσε εἰς τὰ ἑξῆς σφάλματα:

1. Ἐχαρακτήρισε τὸ ἄρθρον μου «κριτικὴν», ἐνῷ εἶχε δημο σιευθεῖ κάτωθεν τοῦ γενικοῦ τίτλου «ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΓΝΩ ΜΕΣ».

2) Εἰρωνευόμενος ἐθριαμβο λίζησε: «Ἐνεφανίσθη ἐσχά των νέος Τεχνοκρίτης!» ,Ἐαν παρηκολούθει τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν Πατρῶν, ὅπως σε μνύεται νὰ πιστεύῃ, θὰ ἤξευ ρε ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος «νέ ος τεχνοκρίτης» δὲν εἶναι διό λου νέος ἀφοῦ «κρατᾶ» τὴν στήλην τῆς κινηματογραφικῆς κριτικῆς εἰς τὴν ἐφημερίδα «ΗΜΕΡΑ» ἀπὸ τοῦ... 1962!! Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἐὰν δεχθῶμεν τὸν τίτλον, ὁ κ. Ψαλλίδας σφάλ λει πάλιν διότι: Αἱ ἐκθέσεις αἱ παντοειδεῖς ἐκθέσεις γνω ρίζουν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ ὑποστοῦν τὴν κριτικὴν τεῦ κοινοῦ. Μάλιστα οἱ «τίμιοι» ἐκθέται ποιοθετοῦν εἰς τὴν εἴσοδον καὶ ἓν «λεύκωμα» εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος φιλότεχνος γράφει ἐλευθέρως τὴν γνώμην του τὴν ὁποίαν ὁ ἐκθέτης δέ χεται ἀδιαμαρτύρητα. Ὁ δὲ «κριτικὸς» (ἀκόμα καὶ μὲ τὴν «Τσεχωφικὴν» ἔννοιαν) «με ταφέρει» εἰς τὴν δημοσιότητα τὴν γνώμην τοῦ κοινοῦ, ἢ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, «ὑποβοη θεῖ τὸ κοινὸν νὰ κατανοήσῃ τὸ ἀληθὲς νόημα τῆς ἐκθέσε ως. Ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώ σει δικαιολογεῖται ὁ ἐκθέτης νὰ θίγεται ἐκ τῆς, οἱασδήπο τε, κριτικῆς»... Ἰδιαιτέρως δὲ ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου γνώμην, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ χαρα κτηρισθῇ ὡς μισαλλόδοξος, καθ' ὅσον δὲν εἶμαι ζωγρά φος, οὔτε ὡς ἐπηρεαζομένη, ἀ προσωπικοὺς λόγους, (οὐδέ ναι ἐκ τῶν ἐκθετῶν ἐγνώριζον), καὶ τέλος, ἔχω ἀποδείξει, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων μου, τὸ ἀνιδιοτελὲς ἐνδιαφέρ μον μου διὰ τὴν Πάτρα. Δὲν ἔχει ὁ κ. Ψαλλίδας παρὰ νὰ ἀνατρέξει εἰς τὰ ἀρχεῖα τεῦ ΕΙΡ, εἰς τὴν ἐκπομπὴν τοῦ Ἀν τρέα Καραντώνη «Ἡ σύγχρο νος Πνευματικὴ Ἑλλάδα» τῆς 22.8.63 ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὶς φιλολογικὲς στῆλες τῶν ἐφη μερίδων ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλ λάδος, ὅπου καὶ θὰ δυνηθῇ νὰ μάθῃ κατὰ πόσον ἡ Πάτρα προβάλλεται ἢ «προσβάλλε ται» ἀπὸ τὴν ὀντότητα μου ὡς καλλιτέχνου καὶ ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, νὰ μάθῃ «ποιος ὁ ἄνθρωπος»...

3. Ἀντιφάσκει εἰς τὸ «ἀρ τηριοσκληρωτικὸς» ὡς μὲ χα ρακτηρίζει (ἴδιον ὡς γνωστὸν τῶν ἐξηκοντούτηδων...) χαρα κτηρίζοντάς με ἀμέσως κα τωτέρω «πολὺ νέον» ὥστε νὰ μὲ ...συγχωρήσουν οἱ «προσβλη θέντες»... Ἡ ἐκθαμβωτικὴ αὐ τὴ ἀσυνέπεια μεταξὺ ὀλίγων γραμμῶν ἀποτελεῖ γενικώτερον γνώρισμα τοῦ λιβέλλου.

4. Προσπαθεῖ νὰ μοῦ ἀπο δώσῃ διάθεσιν συκοφαντίας τοῦ «Φυσιολατρικοῦ Ὁμίλου Πατρῶν» παραποιῶν ἐν γνώσει του τὰ ὅσα ἔγραψα, ἀλλὰ καὶ προσπαθῶν νὰ ἀποσείσῃ εὐ θύνας, διότι ἐγράφη: «Ὁ Ὅ μιλος περὶ τὴν «πατρονάρησε» (τὴν ἔκθεσιν) κινήθηκε ἀπὸ ἐλατήρια εἰλικρινοῦς ἀγάπης διὰ τοὺς καλλιτέχνας...» Τὸ βάρος τῶν ὅσων «κακῶν» βα ρύνει, φυσιολογικά, ποὺς ὦ μους τοῦ ὑπευθύνου Συμβου λίου, ὅστις δὲν εἰσηγήθη τὴν ματαίωσιν τῆς ἐκθέσεως. Καὶ Ὑπεύθυνος Σύμβουλος, ἤτο, ἐὰν δὲν σφάλλω, ὁ κ. Ψαλλί δας... Μήπως ἐπέκειντο ἀρ χαιρεσίαι τὴν ἐποχὴν ἐκεί νην;....

5. Προσεπάθησε νὰ ἐμπλέ ξῃ εἰς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τὸν τότε Δήμαρχον, ὁ ὁποῖος ὀρ θῶς ἔθεσε τὴν ἔκθεσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Ἐπέκρινα, ὄ χι τὴν στάσιν τοῦ κ. Δημάρ χου, ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οὐ δεὶς ἐκ τῶν ὑπευθύνων Συμβού λων τὸν ὑπέδειξε εἰς τὸν Ἄρ χοντα τῆς Πόλεως ὅτι ἡ «ἔκ θεσις» ἦτο ἔκθεσις «ἀντιγρά φων», δηλαδὴ κιβδήλων, ὡς ἐπὶ τῷ πολύ, ἔργων τέχνης. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, τότε δὲν θὰ ἐδέ χετο νὰ τὴν θέσῃ ὑπὸ τὴν προ στασίαν του.

6. Βεβαιώνει τὸ «Δημοτο λόγιον» τῶν 22 μετεχόντων «καλλιτεχνῶν», ἐνῷ οὐδεὶς τὸ ἠμφεσβήτησεν. Ὁ καλλιτέ χνης ὅμως μιᾶς Κοινωνίας, ἐφ' ὅσον θέλει ν' ἀνήκη εἰς αὐτὴν τὴν Κοινωνίαν, πρῶτα ἀπ' αὐτὴν θὰ πρέπει νὰ «ἀρ χίσῃ»...

7. Ἀνέγραψε ὡς δικαιολο γητικόν τοῦ «ἁμαρτήματος» τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ «καλλιτέ χναι» ἐξέθετον διὰ πρώτην φο ράν. Τοῦτο οὐδὲν προσθαφαι ρεῖ εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἄρ θρου μου. Ἡ συμμετοχὴ δὲν συνεπάγεται καὶ ποιοτητα ἢ ἐξέλιξιν ἐπὶ τὰ βελτίω.

8. Διατείνεται, ὀρθῶς, ὅτι ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ ἔρ χεται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ κοινόν. Θὰ πρέπει ὅμως προηγουμέ νως νὰ κάνει «αὐτοκριτικὴν» διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ὡριμό τητά του καὶ τὸ ἂν «ξεπέρα σε» τὸ στάδιον τῶν πρωτολεί ων. Πολλοὶ συγγραφεῖς «σχί ζουν» ἑκατοντάδας ποιημά των πρὶν προβοῦν εἰς μιαν ἔκ δοσιν.

9. Διατείνεται ὅτι ὁ Δή μος καὶ αἱ Ἀρχαὶ θὰ πρέπει νὰ υἱοθετοῦν μίαν ἐκπολιτι στικὴν ἐκδήλωσιν. Ὀρθόν. Πλὴν ὅμως, ἡ ἐν λόγῳ «ἐκδή λωσις» πορρω ἀπεῖχεν ἀπὸ τὸ νὰ χαρακτηρίζεται «ἐκπο λιτιστική». Διότι ὁ ἐπισκέ πτης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκ θέσεως θὰ ὑποτιθῇ ἐντὸς τῆς αἰθούσης δύο μεταπτώσεις : Ἡ πρώτη ἀφορᾷ εἰς τοὺς καλ λιτέχνας: «Αὐτοὶ εἶναι λοιπὸν οἱ Πατρινοὶ ζωγράφοι; Ἀντί γραφα;» Κα θὰ ἀποχωρήσῃ ἀπογοητευμένος. Ἡ δευτέρα ἀφορᾷ (τὸ χειρότερον) εἰς τὴν Τέννην: «Αὐτὴ εἶναι λοιπὸν ἡ ζωγραφική; Τὰ Χριστουγεν νιάτικα «κάρτ —ποστάλ»;Καί θὰ ἀποχωρήσῃ ἀπογοητευμένος πάλιν. Οὕτω, ἐὰν εἰς το μέλ λον ἐπιχειρήσουν ἀνάλογον ἔκ θεσιν ἄλλοι Καλλιτέχναι (το νίζω: ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ...) οὐ δεὶς θὰ τὴν ἐπισκεφθῇ πλὴν τῶν οἰκείων τοῦ ἐκθέτου καὶ τῶν διεργανωτῶν...

10. Μὲ χαρακτηρίζει ἀρνη τὴν τῶν «φιλοπροόδων τάσε ων τῆς πόλεως». Μὲ οὐδεμί αν διάθεσιν περιαυτολογίας, ἀπαντῶ: "Ας ἐρωτήσῃ «βέ βαιωμένους Δημότας Πατρέ ων». ἀκομη καὶ μέλη τοῦ «Φυ σιολατρικοῦ» περὶ ἐμοῦ. Θὰ τοῦ εἴπουν διὰ τῆς κατὰ καιρο ὺς προσπαθειές μου διὰ τὴν δημιουργίαν Ἐπαγγελμα τικοῦ Θεάτρου ἐν Πατραις, τὴν προσπάθειαν δημιουργί ας φιλολογικῆς στελίδος εἰς Πατραϊκὴν ἐφημερίδα, τὴν συμμετοχήν μου εἰς τὸ περιο δικὸν «ΟΣΤΡΑΚΟ», τὴν πρό θεσίν μου νὰ μεταπλησθοῦν ἀ νεγνωρισμέναι προσωπικότη τες τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμά των καὶ τῶν Τεχνῶν διὰ διαλέ ξεις καὶ Ἐκθέσεις (μὲ παρ άλληλον διαφώτισιν τοῦ κο νεῦ), τέλος τὴν τόλμην μου νὰ ἐπιχειρήσω τὴν ἔκδοσιν ἐν Ἀθήναις Πατραϊκοῦ λογοτε χνικοῦ ἐντύπου, το ὁποῖον ἠ τύχησεν, ἀκριβῶς λόγῳ τοῦ ὑπερβάλλοντος ζήλου τῶν «φι λοπροόδων Ἀρχῶν» κλπ. Ἀρ κετά...

11. Διατείνεται ὅτι ὡρισμέ νοι καλλιτέχναι ἠρνήθησαν νὰ ἐκθέσουν, καίτοι προσεκλήθη σαν. Δὲν ἀναφέρει ὅμως τὸν λόγον τῆς ἀρνήσεώς των. Κα τὰ «σύμπτωσιν» δέ, οὗτοι ἦ σαν καὶ οἱ πλέον ἀξιόλογοι...

12. Τὰ περὶ ἐρασιτεχνισμοῦ καὶ Τέχνης ἀπαξιῶ νὰ συζη τήσω. Γνωρίζουν οἱ πάντες (πλὴν τοῦ κ. Ψαλλίδα ὡς φαί νεται...) ὅτι ἡ Τέχνη δὲν δύ ναται νὰ ὑπάρξῃ παρὰ μό νον ὡς ἐπάγγελμα. Μήπως ὅ μως δὲν δύναται ὁ κ. Ψαλλί δας νὰ διαχωρίσῃ τίς ἔννοιες «ἐπάγγελμα» καὶ «ἐμπόριον»; Καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂς δεχθῶμεν ὅτι τινὲς ἐκ τῶν «με γαλουργησάντων καλλιτεχνῶν» ἐξεκίνησαν ὡς ἐρασιτέχναι. Διατὶ δὲν ἐτοποθέτησεν ὁ κ. Ψαλλίδας τὴν ἔνδειξιν «ἐρα σιτέχναι» εἰς τὰς ἐπιγραφάς, ἀφοῦ αἱ πλειστοι τῶν «Καλ λιτεχνῶν» —Ἐκθετῶν, (ἂν ὄχι ὅλοι...) δὲν ἐμεγαλούργη σαν ἀκόμη;

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε τέλος κ. Διευθυντὰ νὰ ἀπευθυνθῶ προ σωπικῶς πρὸς τὸν κ. Ψαλλί δαν:

1. Εἰρωνεύεσθε κύριε τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ διδάξω ο λίγα «περὶ Τέχνης». Καὶ ἔρ χεσθε νὰ μοῦ ἀποδείξετε τὴν ἀ δυναμίαν μου, δίδοντάς μου καὶ «ἕνα... μάθημα». Θὰ σᾶς δικαιώσω λοιπόν: Ἐὰν φί τατε κύριε μεταξὺ τῶν δύο ἡμῶν ἦτο ἀνάγκη ὁ εἷς νὰ ὁ μιλήσῃ περὶ Τέχνης, ἔστω καὶ ζωγραφικῆς, νὰ εἶσθε ἀπολύ τως βέβαιος ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ εἴσασθαν ἐσεῖς...

2. Ἡ Τέχνη κύριε Ψαλλίδα δὲν ἀπαιτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως. Τοῦτο καλεῖται Ἐπιστήμη. Κατὰ συνέπειαν, ἐὰν περιμένετε «κα τάλληλον μαίτρ» ὡς γράφετε, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Ἐπιτρο πὴ γνώσεις ζωγραφικῆς, θὰ περιμένετε... πολλὰ χρόνια, διότι ἡ Τέχνη δὲν διδάσκεται! Ὁπωσδήποτε ὅμως θὰ μπο ρέσετε νὰ τελειοποιήσῃτε τὰς γνώσεις σας εἰς τὸ ἐπίμα χον θέμα τῆς ἀντιγραφῆς, ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ Τέχνην, ἀλλὰ Τεχνικήν, ἱκανότητα δη λαδὴ εἰς τὸ «ἐπακριβῶς ἀ πεικονίζειν»... Καὶ ὁ μτγάλος Μπράκ εἶχεν εἴπει κάποτε: «Ζωγραφίζω δὲν θὰ πῆ ἀπει κονίζω»...

3. Τὸ ὅτι δὲν ἀνέφερα τὸν «γνωστὸν» μου, ὡς λέγετε, ἐκθέτην, ἀποτελεῖ δι' ἐμέ τι μήν: Εἶναι ἀδέκαστος καὶ δὲν παρασύρομαι ἀπὸ προ σωπικὰς γνωριμίας. Ἀλλ' εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν παρέμει να ἐπ' ἀρκετον (ὡς ἐσεῖς θὰ ἠθέλατε) εἰς τὴν αἴθουσαν, πλὴν ἐμπροσθεν ὀλίγων ἐκθεμάτων τὰ ὁποῖα καὶ ἀνέφερα εἰς τὸ ἄρθρον μου. Διατί ὅμως ἀπο ρεῖτε; ΜΙΑ καὶ μόνη ματιὰ ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ διαγνώση κανεὶς τὴν πλήρη ἀποτυχίαν... Καί, ἐὰν ἀνέφερα καὶ τὸν «γνωστόν» μου εἰς τούς, κατὰ κάποιον τρόπον ἐπιτυχόντας, λέτε νὰ σᾶς ἐπλησίαζε διὰ νὰ σᾶς παράσχῃ τὴν «κατα πληκτικὴν» εἴδησιν;....

4. Ἰνδάλματα δὲν εἶχεν οὐδέποτε κύριε, καὶ οὐδέποτε προ σεκολλήθην. Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀσπασθῶ τὴν ὀρθὴν κρί σιν τῶν ἄλλων καὶ νὰ χειροκρο τήσω μίαν ὡραίαν προσπά θειαν. Σέβομαι ὅμως τὰς ἀρχάς μου, τὰς ὁποίας εὐδέ ποτε ἐπρόδωσα, καὶ οὐδέποτε συνεδιάσθην. Ἡ λέξις «συμ βιβασμός» δὲν χωρεῖ εἰς τὸ λε ξιλόγιόν μου. Ἴσως αὐτὸ νὰ σᾶς ἐξένισε καὶ μοῦ ἐπετέθητε μὲ τοιαύτην σφοδρότητα, τὸ κακὸν δι' ὑμᾶς, ἄνευ ἐπιχει ρηματολογίας.... Ὅμως πο θεν συμπεραίνετε ὅτι ἡ ἔκθε σις ἐπέτυχε; Κι' ὁ Καραλῆς τῆς ἐπετέθη, ἀγνοῶ δὲ πῶς τὴν ἐδέχθη ἡ τρίτη ἐφημερίς! Ποία ἡ ἐπιτυχία; Πόσα ἔργα ἐπωλήθησαν; Ποῖοι σᾶς συνε χάρησαν;

Θὰ ἦτο εὔκολον δι' ἐμὲ νὰ κλείσω τὴν ἀπάντησιν μὲ μί αν μόνην πρότασιν: «Κύριε, δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλεῖτε δι' ἔκθεσιν τῆς ὁποίας τὰ 80% τουλάχιστον τῶν ἐκθεμάτων ἦ σαν ἀντίγραφα». Προτιμῶ ὅ μως δὲν δύναται ὁ κ. Ψαλλί δας νὰ διαχωρίσῃ τίς ἔννοιες «ἐπάγγελμα» καὶ «ἐμπόριον»; Καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂς δεχθῶμεν ὅτι τινὲς ἐκ τῶν «με γαλουργησάντων καλλιτεχνῶν» ἐξεκίνησαν ὡς ἐρασιτέχναι. Διατὶ δὲν ἐτοποθέτησεν ὁ κ. Ψαλλίδας τὴν ἔνδειξιν «ἐρα σιτέχναι» εἰς τὰς ἐπιγραφάς, ἀφοῦ αἱ πλειστοι τῶν «Καλ λιτεχνῶν» —Ἐκθετῶν, (ἂν ὄχι ὅλοι...) δὲν ἐμεγαλούργη σαν ἀκόμη;

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε τέλος κ. Διευθυντὰ νὰ ἀπευθυνθῶ προ σωπικῶς πρὸς τὸν κ. Ψαλλί δαν:

1. Εἰρωνεύεσθε κύριε τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ διδάξω ο λίγα «περὶ Τέχνης». Καὶ ἔρ χεσθε νὰ μοῦ ἀποδείξετε τὴν ἀ δυναμίαν μου, δίδοντάς μου καὶ «ἕνα... μάθημα». Θὰ σᾶς δικαιώσω λοιπόν: Ἐὰν φί τατε κύριε μεταξὺ τῶν δύο ἡμῶν ἦτο ἀνάγκη ὁ εἷς νὰ ὁ μιλήσῃ περὶ Τέχνης, ἔστω καὶ ζωγραφικῆς, νὰ εἶσθε ἀπολύ τως βέβαιος ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ εἴσασθαν ἐσεῖς...

2. Ἡ Τέχνη κύριε Ψαλλίδα δὲν ἀπαιτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως. Τοῦτο καλεῖται Ἐπιστήμη. Κατὰ συνέπειαν, ἐὰν περιμένετε «κα τάλληλον μαίτρ» ὡς γράφετε, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Ἐπιτρο πὴ γνώσεις ζωγραφικῆς, θὰ περιμένετε... πολλὰ χρόνια, διότι ἡ Τέχνη δὲν διδάσκεται! Ὁπωσδήποτε ὅμως θὰ μπο ρέσετε νὰ τελειοποιήσῃτε τὰς γνώσεις σας εἰς τὸ ἐπίμα χον θέμα τῆς ἀντιγραφῆς, ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ Τέχνην, ἀλλὰ Τεχνικήν, ἱκανότητα δη λαδὴ εἰς τὸ «ἐπακριβῶς ἀ πεικονίζειν»... Καὶ ὁ μτγάλος Μπράκ εἶχεν εἴπει κάποτε: «Ζωγραφίζω δὲν θὰ πῆ ἀπει κονίζω»...

3. Τὸ ὅτι δὲν ἀνέφερα τὸν «γνωστόν» μου, ὡς λέγετε, ἐκθέτην, ἀποτελεῖ δι' ἐμέ τι μήν: Εἶναι ἀδέκαστος καὶ δὲν παρασύρομαι ἀπὸ προ σωπικὰς γνωριμίας. Ἀλλ' εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν παρέμει να ἐπ' ἀρκετον (ὡς ἐσεῖς θὰ ἠθέλατε) εἰς τὴν αἴθουσαν, πλὴν ἐμπροσθεν ὀλίγων ἐκθεμάτων τὰ ὁποῖα καὶ ἀνέφερα εἰς τὸ ἄρθρον μου. Διατί ὅμως ἀπο ρεῖτε; ΜΙΑ καὶ μόνη ματιὰ ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ διαγνώση κανεὶς τὴν πλήρη ἀποτυχίαν... Καί, ἐὰν ἀνέφερα καὶ τὸν «γνωστόν» μου εἰς τούς, κατὰ κάποιον τρόπον ἐπιτυχόντας, λέτε νὰ σᾶς ἐπλησίαζε διὰ νὰ σᾶς παράσχῃ τὴν «κατα πληκτικὴν» εἴδησιν;....

4. Ἰνδάλματα δὲν εἶχεν οὐδέποτε κύριε, καὶ οὐδέποτε προ σεκολλήθην. Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀσπασθῶ τὴν ὀρθὴν κρί σιν τῶν ἄλλων καὶ νὰ χειροκρο τήσω μίαν ὡραίαν προσπά θειαν. Σέβομαι ὅμως τὰς ἀρχάς μου, τὰς ὁποίας εὐδέ ποτε ἐπρόδωσα, καὶ οὐδέποτε συνεδιάσθην. Ἡ λέξις «συμ βιβασμός» δὲν χωρεῖ εἰς τὸ λε ξιλόγιόν μου. Ἴσως αὐτὸ νὰ σᾶς ἐξένισε καὶ μοῦ ἐπετέθητε μὲ τοιαύτην σφοδ